Nu tar LKAB nästa steg i satsningen på kritiska mineral

LKAB har startat drifttester i demonstrationsanläggningen i Luleå, där processen för att utvinna sällsynta jordartsmetaller och fosfor ska verifieras. Anläggningen är den första i en planerad fullskalig industripark och ett viktigt steg i bolagets ambition att bredda sin affär med kritiska mineral genom ökat resursutnyttjande.

– Det är en viktig milstolpe. Resultaten från anläggningen kommer att ge oss viktiga erfarenheter inför framtida beslut och stärker samtidigt möjligheterna att bygga en europeisk värdekedja för fosfor och sällsynta jordartsmetaller för ökad självförsörjning, säger **Darren Wilson**, direktör för affärsområde Specialprodukter LKAB.

Anläggningen, som började byggas i början av 2025 efter ett investeringsbeslut om cirka 800 miljoner kronor, står nu färdig enligt plan och budget. Fokus ligger nu på så kallad varmdriftstagning, där processen stegvis testas för att säkerställa att anläggningen och utrustningen fungerar som de ska under verkliga driftsförhållanden.

– Perioden framför oss är väldigt betydelsefull. Nu börjar arbetet med att testköra och optimera processen. Går allt enligt plan kommer anläggningen att övergå till löpande driftsform under våren, säger Darren Wilson.

– Det här kan innebära början på en ny typ av industriell verksamhet i Sverige, där materialflöden från gruvproduktionen omvandlas till viktiga resurser för framtidens samhällen. Att projektet nu nått detta skede är resultatet av ett målmedvetet arbete från många medarbetare i olika delar av LKAB.

Demonstrationsanläggningen är den första i Europa som testar teknik för att utvinna både fosfor och samtliga 17 sällsynta jordartsmetaller ur material som tidigare inte tagits tillvara. I processen nyttjas restströmmar från järnmalmsproduktionen i Malmberget, Gällivare.

Under de närmaste månaderna kommer verksamheten att bedrivas i begränsad omfattning för att samla data, utveckla processerna och bygga kunskap inför kommande steg i satsningen.

– Det är en avgörande del inför det fortsatta arbetet. Vi planerar att stegvis utöka verksamheten med fler processanläggningar över tid. Den här första anläggningen kommer även att fungera som ett forsknings- och utvecklingscenter, vilket ger möjlighet att bygga kompetens och på sikt utforska och utveckla framtida potentiella källor för vidareförädling, säger Darren Wilson.

I maj 2026 beviljade Mark- och miljödomstolen miljötillstånd för LKAB:s planerade fullskaliga industripark i Luleå. Kommande beslut är även avhängigt av miljötillståndet för LKAB:s fortsatta verksamhet och apatitverk i Gällivare, där processen fortsätter efter att domstolen beviljade ett tillstånd i juni som sedan överklagats.

LUOSSAVAARA-KIIRUNAVAARA AB (PUBL)
BOX 952
971 28 LULEÅ
VARVSGATAN 45

LKAB.COM

LKAB är en internationell gruv- och mineralkoncern som erbjuder järnmalms-, mineral- och specialprodukter. Vi leder omställningen av järn- och stålindustrin och vår plan är att utveckla koldioxidfria processer fram till år 2045. Sedan 1890 har vi utvecklats genom unika innovationer och tekniklösningar och drivs framåt av mer än 5000 medarbetare i 12 länder. LKAB-koncernen omsatte cirka 33 miljarder kronor år 2024. www.lkab.com

Fakta om LKAB och kritiska mineral

- LKAB planerar att börja utvinna kritiska mineral från den befintliga järnmalmsgruvan i Malmberget, Gällivare genom att etablera ett nytt förädlingsverk för apatit. Syftet är att nyttja flöden från järnmalmsproduktionen som idag inte tas till vara.

- Apatitkoncentratet från Gällivare transporteras sedan till Svartön i Luleå. Här planerar LKAB att producera sällsynta jordartsmetaller, fosfor för produktion av mineralgödsel till jordbruket, samt gips som biprodukt för byggindustrin.

- I oktober 2024 fattade LKAB beslut om att investera 800 MSEK i den demonstrationsanläggning som nu uppförts, som ska verifiera och vidareutveckla de teknologier som krävs för utvinning av fosfor och sällsynta jordartsmetaller. Resultaten är en viktig del inför kommande beslut och planeringen av en fullskalig industripark i Luleå.

- EU klassificerar råvaror som kritiska på grund av det stora importberoendet och den stora betydelsen de har för vår ekonomi och den hållbara omställningen. Detta inkluderar fosfor och sällsynta jordartsmetaller. Gemensamt för dessa är även att det finns en stor risk för försörjningsavbrott, även relaterat till geopolitiska risker.

- Fosfor används främst för produktion av mineralgödsel och ungefär hälften av världens livsmedelsproduktion är beroende av detta. Europa är till 90 procent beroende av import, där Ryssland har stått för en betydande del av produktionen.

- Sällsynta jordartsmetaller (REE) används bland annat i permanentmagneter i elbilsmotorer och generatorer för vindkraftverk, där Kina dominerar värdekedjan. Europa har idag ingen egen brytning av dessa sällsynta jordartsmetaller.

- LKAB:s framtidssatsningar har tilldelats status som strategiska projekt inom EU:s Critical Raw Materials Act. Det handlar om gruvan i Malmberget, industriparken i Luleå, samt den nya järnmalmsfyndigheten Per Geijer i Kiruna som innehåller väsentligt högre halter av sällsynta jordartsmetaller och fosfor jämfört med de malmkroppar LKAB bryter idag. Dessa satsningar ses som viktiga för att minska Europas beroenden och öka tillgången av kritiska råmaterial.

För mer information, vänligen kontakta:

Mikko Viitala, presschef LKAB
tel: 010 144 81 63, e-post: mikko.viitala@lkab.com

Pressjour:
tel: 0771-76 00 10, e-post: press@lkab.com